

JAZYK A JAZYKOVÉ KOMUNIKACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU NĚMECKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět německý jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, který je jedním ze tří oborů naplňujících vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Jako všechny obory této oblasti klade důraz na vědomé užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro další všestranné vzdělávání.

Při výuce německého jazyka se využívají znalosti z dalších vzdělávacích oblastí a oborů, s jejichž náplní tento předmět souvisí: Český jazyk a literatura, Cizí jazyky, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a svět práce, Člověk a zdraví, Umění a kultura.

Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládat nejen samotný jazyk, ale také principy jeho užívání v různých komunikačních situacích, v mluvené i písemné podobě. Ve výuce cizích jazyků je kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce hovořit o běžných tématech, aby mohli navazovat společenské osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je. Výuka německého jazyka prohlubuje poznání kultury německy mluvících zemí a jejich hodnot. Je založena na modelu spisovné němčiny užívané v SRN.

Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 SEER.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových znalostí a řečových dovedností vedoucí k účinné komunikaci v německém jazyce. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vnímat a užívat jazyk jako prostředek ke zpracování a předávání informací, vědomostí a prožitků, vyjádřit vlastní potřeby a prezentovat své názory, aby jej mohli užívat také jako prostředek pro další celoživotní vzdělávání. Žáci jsou vedeni k četbě přiměřeně náročných textů, porozumění ústnímu sdělení, ke schopnosti dorozumět se v běžných životních situacích a hovořit o jednotlivých tématech.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Německý jazyk jako druhý cizí jazyk má v 1. – 4. ročníku a ve vyšších ročnících víceletého gymnázia časovou dotaci 3 hodiny týdně.

Ve 3. a 4. ročníku si žák může vybrat navíc volitelný předmět konverzace v německém jazyce, která má dotaci 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Německý jazyk se vyučuje ve skupinách o počtu 15 – 22 žáků. Dvě paralelní třídy jsou většinou rozděleny na 3 skupiny. Podle situace v daném ročníku může být vytvořena skupina mírně pokročilých žáků. Předepsané učivo se probírá do větší hloubky.

Formy realizace

Výuka probíhá v jazykové učebně nebo v kmenové třídě, eventuelně v učebně s interaktivní tabulí či v učebně informatiky.

Metody vyučovací hodiny zahrnují všechny běžné formy výuky, jako je skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba s porozuměním, reprodukce textu písemná i ústní, samostatná práce – vyhledávání informací, práce se slovníkem a autentickými materiály, gramatickými přehledy, mapami, hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, vyhledávání informací na internetu, krátkodobé projekty.

Výuku podporují také výjezdy do zahraničí (dle možnosti), olympiády a soutěže, programy a workshopy pořádané centrem Goetheinstitut v Českých Budějovicích apod.

Integrovaná průřezová témata

OSV 3 - Sociální komunikace

EGS 4 - Žijeme v Evropě

5 - Vzdělávání v Evropě a ve světě

MKV 3 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kult. prostředí

MEV 1 – Média a mediální produkce

2 – Mediální produkty a jejich významy

3 - Uživatelé

4 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby znalosti německého jazyka využívali nejen k vlastnímu myšlenkovému obohacování, ale i k shromažďování informací z cizojazyčných zdrojů pro jiné vyučovací předměty.

V hodinách německého jazyka jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující způsoby:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k plánování a organizování úkolů a efektivnímu využívání různých strategií, vyžaduje dodržování dohodnutých termínů
- učitel zadává úkoly, při nichž žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů

- učitel vede žáky k pravidelnému samostatnému vyhodnocování vlastních posunů v osvojování dovedností; využívá k tomu autoevaluačních aktivit nabízených učebnicemi; motivuje žáky k samostatnému zjišťování nedostatků a k jejich odstranění
- učitel pravidelně různými formami ověřuje získané znalosti a dovednosti, hodnotí je a vede žáky k práci s vlastní chybou
- učitel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Kompetence k řešení problémů

- učitel poskytuje žákům prostor k řešení problému různými způsoby a k jejich zdůvodnění vhodnou argumentací
- učitel zařazuje do výuky modelové situace z běžného života, při nichž žáci uplatňují získané dovednosti, rozvíjejí svou kreativitu a mohou projevit svou individualitu
- učitel zadává problémové úkoly a vede žáky k využívání známé slovní zásoby, logické úvahy a znalosti jiných jazyků k pochopení neznámých výrazů v kontextu

Kompetence komunikativní

- učitel rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami vyplývajícími z podstaty výuky cizího jazyka
- učitel organizuje projekty, při nichž žáci vhodným způsobem prezentují výsledky týmové práce

Kompetence sociální a personální

- učitel se zajímá o názory a zkušenosti žáků, vybízí k diskusi, v níž žáci procvičují vyjadřování stanovisek a názorů
- učitel zadává úkoly, které žáci zpracovávají ve skupinách
- v rámci projektů organizuje učitel spolupráci žáků v celém ročníku
- učitel vede žáky k hodnocení vlastní práce a přínosu ostatních

Kompetence občanská

- učitel diskutuje s žáky o způsobu života v zemích dané jazykové oblasti a zadává jim úkoly, ve kterých srovnávají životní styl, zvyky a tradice v těchto zemích
- učitel zařazuje do výuky témata týkající se současných globálních problémů